

Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Artykuł:

Udział rzemiosła w Powszechnej Wystawie Krajowej

Źródło:

Przemysł i Handel Rok 10 1929 zeszyt 49, strony 2161-2162

Artykuł udostępniony cyfrowo w ramach zadań projektu pt. „Digitalizacja i udostępnianie online »Bibliografii gospodarki Wielkopolski 1919-39« H. Maciejewskiej”
(SONB/SP/550684/2022)

z temi pokazami odbył się również Tydzień Rolniczo-Hodowlany, na który złożyły się: zjazd w sprawie doświadczalnictwa rolniczego, zjazd lekarzy weterynaryjnych, zjazd naukowo-rolniczy, zjazd asystentów kontroli mleczności w Wlkp. Izbie Rolniczej, zjazd polskiej prasy rolniczej oraz szereg wycieczek do wzorowych gospodarstw, stacji doświadczalnych i ośrodków kultury rolniczej.

W lipcu odbyła się w westybulu P. W. K. I Okresowa Wystawa Ogrodnicza, na którą złożyły się pokazy róż i innych kwiatów. W Wystawie wzięły udział najpoważniejsze firmy polskie.

Wszelchłowieńska Wystawa Pszczelnicza, połączona z Wszelchłowieńskim Zjazdem Pszczelarzy, odbyła się w dniach 15—25 sierpnia. Ekspozycje były wystawione pod gołem niebem i w pawilonach i objęły zarówno teorię, jak i praktykę pszczelarstwa.

Wielkie Targi Nasienne w Pawilonie Produkcji Roślinnej P. W. K. odbyły się w dniach 28 i 29 sierpnia i miały na celu przede wszystkim zainteresowanie zagranicy polskim nasiennictwem.

W początku września odbyła się w Hali Zjazdów na terenach zachodnich wielka Wystawa Ogrodnicza.

W dn. 18—20 września miały miejsce Wielkie Targi Hodowlane, z którymi połączone były konkursy hippiczne oraz międzynarodowa wycieczka naukowo-rolnicza. Materiał hodowlany był sprzedawany drogą przetargu. Przetarg na konie odbył się dn. 18/IX, na bydło zaś dn. 19/IX.

W połowie września odbyła się w akwarjum w pawilonie 27 Wystawa Ryb.

Na zakończenie, w dn. 20—22 oraz 25—30 września odbyły się dwie (II i III) okresowe wystawy ogrodnicze, z których jedna objęła rośliny szklarniowe, kwiaty sezonowe, dekoracje i wiązania kwiatów, druga zaś — owoce i warzywa.

GORZELNICTWO ROLNICZE NA POWSZECHNEJ WYSTAWIE KRAJOWEJ. — Na P. W. K. wystawiało tylko gorzelnictwo rolnicze — przez Radę Naczelną Przemysłu Gorzeł Rolniczych w Polsce, reprezentującą 1.180 przedsiębiorstw na 1.392 czynnych w 1928/29 r. Gorzelnictwo przemysłowe, zrzeszone w osobnym związku, nie wzięło udziału w Wystawie.

Ze względu na to, iż zobrazowanie obecnego stanu całego gorzelnictwa w Polsce bardzo szeroko ujęły i dokładnie oświetliły szeregiem wykresów, modeli, fotografii Dyrekcja Państwowego Monopoli Spirytusowego oraz Naukowa Organizacja Gorzelnictwa w Pawilonie Monopolów Państwowych, przeto Rada Naczelna Przemysłu Gorzeł Rolniczych uważała za właściwe i celowe poprzestać jedynie na wykazaniu znaczenia gorzelnictwa rolniczego dla całokształtu gospodarki naszej i na poglądowym przedstawieniu zagadnień doby obecnej, szczególnie ważnych dla całokształtu gorzelnictwa.

W tym celu Rada Naczelna (w Pawilonie Przemysłu Ziemiaczanego) zapomocą szeregu tablic oświetliła plastycznie to ważne zagadnienie, wykazała rolę spirytusu w gospodarstwie kraju, dała obraz przerobu ziemniaków na spirytus oraz podkreśliła znaczenie gorzelnictwa w całokształcie naszej gospodarki.

Polska, jako trzeci rzędu wytwórca ziemniaków w Europie, musi zapewnić sobie właściwy przerób wyprodukowanego ziemniaka. W tym celu należy dążyć do rozszerzenia przemysłu ziemniaczanego, a szczególnie produkcji gorzeł rolniczych, które przerabiają

przed wojną 10—11%, a obecnie tylko 2% ogólnego zbioru ziemniaków, podczas gdy w Niemczech i teraz gorzelnie przerabiają 10% zbioru ziemniaków.

Dalej zobrazowano znaczenie gorzelnictwa dla przemysłu chemicznego i wywozu zagranicznego, wreszcie podkreślono możliwości zastosowania spirytusu do celów napędowych. Dla należytego uwypokolenia znaczenia spirytusu w przemyśle podano próbki wytworów gałęzi przemysłu, używających spirytusu jako surowca. Inne tablice dały obraz wyrobu i zużycia spirytusu na głowę ludności — u nas i zagranicą.

Dla propagandy, mającej na celu rozszerzenie zastosowania spirytusu na potrzeby techniczne, ustawiono w stoisku szereg przyrządów do spalania spirytusu oraz silnik, pędzony mieszaną spirytusową

Wystawiono wreszcie mapę przemysłu gorzelniczego oraz plakat poradni technicznej, która powstała przy Radzie Naczelnej Przemysłu Gorzeł Rolniczych i ma na celu jak najszerszą informację fachową nie tylko gorzelnictwa, ale również innych pokrewnych gałęzi przemysłu rolnego.

Dyrekcja Monopoli Spirytusowego szczególną wagę przywiązuje do rozpowszechnienia spirytusu dla celów napędowych ze względu na tę wielką rolę, jaką w niedalekiej przyszłości spirytus odegra w dziedzinie techniki życia. Zagadnienie zastosowania w tej dziedzinie czyto samego spirytusu, czyto mieszanek spirytusowo-benzynowych — staje się coraz bardziej aktualne wobec nieustannego postępu techniki i podbojów maszyny, wypierającej z dniem każdym pracę ręczną, wreszcie wobec wzrastającej ilości silników spalinywych i kurczenia się zapasów paliwa płynnego.

Jakkolwiek w Polsce zagadnienie to w chwili obecnej jeszcze nie występuje w całej swej ostrości, należy jednak już dziś poważnie się przygotować do tych zmian, jakich w niedalekiej przyszłości w całej pełni domagać się będzie życie nasze, wobec postępującej modernizacji dziedzin gospodarczych i wzrastającego zapotrzebowania środków napędowych. Możliwość wyczerpania zapasów ropy musi nas pobudzić do przygotowania zawczasu innych środków, a więc do zastąpienia ropy spirytusem.

Według przewidywań Dyrekcji Monopoli, punkt ciężkości spożycia spirytusu przesunąć się będzie od spożycia trunków do spożycia spirytusu w celach napędowych. Ponieważ zaś do fabrykacji mieszanek spirytusowych nadaje się najlepiej, jak wykazało doświadczenie Zachodu, spirytus bezwodny, przeto Dyrekcja Monopoli poparła inicjatywę Rektyfikacji Kutnowskiej i zawarła z nią umowę na odwadnianie spirytusu, otrzymując z tego źródła spirytus o mocy 99,6°.

Panuje ugruntowana opinia, iż w obecnych warunkach można liczyć na zbyt większych ilości spirytusu zagranicę w postaci mieszanek spirytusowych. Polska wytwarza w dostatecznej ilości benzynę i spirytus, a więc mogłaby podjąć na wielką skalę akcję wywozu mieszanek, które dziś w Europie mają chętnych nabywców.

Nieodzownym warunkiem szerszego zastosowania spirytusu do celów napędowych będzie jego niska cena. Odpowiednio zaś ją skalkulować może jedynie taka instytucja, która jednoczy w swoim ręku całokształt gospodarki spirytusowej i wywiera jednocześnie wpływ na ceny i eksport produktów naftowych. Taką instytucją jest Rząd.

Dodać przytem należy, iż zastosowanie spirytusu przemysłowego do mieszanek według opinii Dyrekcji Monopoli nie dałoby ujścia spirytusowi ziemniaczanemu, i to właśnie wtedy, gdy wzrost zbytu tego spirytusu, jako związanego z interesami rolnictwa, w naszych stosunkach najbardziej jest pożądanym.

Tak więc stoimy wobec zagadnień sprzecznych, które wysunął rozwój życia gospodarczego, a uwypokolenia Wystawa: zastosowanie spirytusu przemysłowego do mieszanek, jako czynnik, hamujący ujście spirytusowi ziemniaczanemu, i niska cena spirytusu, jako nieodzowny warunek szerszego zastosowania go do celów napędowych; warunek zarazem nie odpowiadający w obecnej sytuacji interesom gorzeł rolniczych.

Sprzeczności te może załagodzić lub usunąć tylko Rząd w porozumieniu z wytwórcami spirytusu ziemniaczanego i przemysłowego.

Na drodze takiego porozumienia spirytus ziemniaczany niewątpliwie będzie miał ułatwione zastosowanie do celów leczniczych w szerokim zakresie.

Z. P.

PRZEMYSŁ GARBARSKI NA P. W. K. — Ogólną organizację wystawy przemysłu garbarskiego i pokrewnych mu w ramach P. W. K. zajmował się Polski Związek Przemysłowców Garbarzy. Reprezentowało przemysł garbarski ogółem 17 firm, zajmujących ok. 300 m² powierzchni stoisk; poza tem — oprócz stoisk poszczególnych firm — cała gałąź przemysłu posiadała stoisko ogólne, zawierające dane statystyczne o rozwoju przemysłu w ciągu ostatnich lat. Wystawa garbarska wchodziła w skład grupy XX P. W. K. — Przerobu Produktów Zwierzęcych.

Przemysł garbarski, który przed wojną odgrywał w Polsce bardzo poważną rolę i miał zasłużony rozgłos nawet poza granicami kraju, podupadł mocno w czasie wojny. Ostatnie lata nie mogły przywrócić mu dawnego stanowiska, to też obecna sytuacja jego jest ciężka, do czego przyczynia się w dużej mierze konkurencja przemysłu garbarskiego państw obcych. W zakresie artykułów masowego zapotrzebowania Polska jest samowystarczalna, to też import skór zwykłych stale maleje, zato wzrasta wciąż import skór luksusowych z zagranicy. Import skór surowych jest co najmniej w połowie niepotrzebny i tłumaczy się lepszymi warunkami kredytowymi, udzielanymi przez firmy obce.

Obecnie sytuacja przedstawia się w ten sposób, że import skór gotowych do Polski wynosi ok. 100 miljn., w tem skór luksusowych ok. 63 miljn. Eksport jest narazie nikły. Co dotyczy skór surowych, to import przewyższa trzykrotnie eksport. Eksport ten jest zresztą częściowo niezdrowy i szkodliwy. Trudna sytuacja krajowego garbarstwa wyraża się w zmniejszającej się ilości czynnych garbarń. Nieznaczna w dodatku konsumpcja krajowa skór sprawia, że przemysł garbarski wykorzystuje zaledwie połowę swej zdolności wytwórczej.

Do polepszenia niepomyślnej sytuacji obecnej garbarstwa krajowego mogłoby się przyczynić większe zainteresowanie się w Polsce wyrobem krajowym; należy się spodziewać, że wystawa garbarska na P. W. K. spełniła to zadanie propagandowe.

UDZIAŁ BUDOWNICTWA I PRZEMYSŁU MINERALNEGO W POWSZECHNEJ WYSTAWIE KRAJOWEJ. — Polski przemysł budowlany

oraz poszczególne gałęzie przemysłu mineralnego wzięły udział w P. W. K. z inicjatywy Zarządu Stowarzyszenia Zawodowego Przemysłowców Budowlanych R. P. oraz Delegacji Stałej Zrzeszeń Budowniczych i Stowarzyszeń Zawodowych Przemysłowców Budowlanych w Warszawie, jak również Związku Polskich Fabryk Portland-Cementu, Związku Ceramików R. P., Związku Wytwórców Tekstury Smołowcowej, Przetworów Smołowcowych i Asfaltu w R. P.

Została zorganizowana grupa XVI „Budownictwa i Przemysłu Mineralnego na P. W. K.”, w skład której weszły następujące klasy: 1) przemysł asfaltowy, 2) przemysł budowlany, 3) przemysł budowlano-drogowy, 4) przemysł cementowy, 5) przemysł ceramiki budowlanej, 6) przemysł ceramiki szlachetnej. Grupa wystawowa „Budownictwa i Przemysłu Mineralnego” zajmowała obszerne place, położone na lewo od wejścia na tereny zachodnie P. W. K.

W Pawilonie Związku Polskich Fabryk Cementu wystawiono ekspozycje wszystkich fabryk cementu, należących do Związku, jak również liczne wykresy, fotografie i t. d. Na placach przemysłu cementowego eksponowano wyroby z cementu, betonu, żelazo-betonu, dachówki cementowo-azbestowe, maszyny i formy do cementu i betonu. Plac Przemysłu Budowlanego zajęty był przez szereg pawilonów prywatnych, wśród których na uwagę zasługiwały Kamieniołomy Miast Małopolskich. W Pawilonie Ceramiki Budowlanej wystawiały poszczególne organizacje tej gałęzi przemysłu oraz najważniejsze cegielnie i fabryki ceramiczne. W grupie budownictwa drogowego, zorganizowanej przy współudziale i poparciu Min. Robót Publicznych, wystawiano dużą ilość maszyn, przyrządów i narzędzi drogowych. W Pawilonie Budownictwa, wreszcie, wzięły udział, jako wystawcy, zawodowe organizacje budowlane, cechy oraz liczne poważne firmy budowlane.

Powyższy krótki przegląd wystawy budownictwa i poszczególnych gałęzi przemysłów mineralnych na P. W. K., choć wysoce powierzchowny, pozwala jednak stwierdzić, że tym przemysłom poświęcono na Wystawie należyłą uwagę.

UDZIAŁ RZEMIOSŁA W POWSZECHNEJ WYSTAWIE KRAJOWEJ. — Rzemiosło, dające w Polsce zatrudnienie około 1 miljn. pracowników, wyżywiające zaś do 3 miljn. obywateli, odgrywa poważną rolę w życiu gospodarczym Polski. 75 zawodów liczy w sumie 319.400 samodzielnych warsztatów. Najpoważniejszą rolę odgrywa grupa skórzaną; zatrudnia ona 247.910 osób w 95.150 zakładach; grupa spożywcza zatrudnia w 63.340 zakładach 185.400 pracowników. Organizacje zawodowe rzemieślników, istniejące w liczbie 2.377, posiadają 236.304 członków. Wartość rocznej produkcji warsztatów rzemieślniczych wynosi w przybliżeniu 4 miljardów.

Nie ulega wątpliwości, że gałąź życia gospodarczego, zatrudniająca tak poważną liczbę pracowników, odgrywa wybitną rolę wśród innych dziedzin gospodarstwa narodowego. Znalazło to należyty wyraz w Powszechnej Wystawie Krajowej, gdzie rzemiosło zajęło cały pawilon o powierzchni 2.000 m². Wystawa rzemiosła polskiego dzieliła się na kilka części. T. zw. Wystawa Reprezentacyjna zawierała wykresy, rysunki oraz dane statystyczne, dotyczące rozwoju rzemiosła, organizacji zawodowych i t. d. W dalszym ciągu składały się na Wystawę Rzemieślniczą: dział

odzieżowy, wystawa introligatorska, działy wyrobów bednarskich, kołodziejskich, stelmachowskich, wyrobów z drzewa, rzemiosło spożywcze i in.

Odrębnie, w Pawilonie Przemysłu Galanteryjnego oraz Złotniczo-Jubilerskiego były wystawione wyroby złotniczo-jubilerskie. Całokształt wystawy rzemieślniczej na P. W. K. przedstawiał się bardzo dodatnio, dając należyte pojęcie o tej gałęzi życia gospodarczego.

ZASIŁKI MINISTERSTWA ROLNICTWA DLA POWSZECHNEJ WYSTAWY KRAJOWEJ. — p. str. 2153.

KRAJOWE RYNKI TOWAROWE

NA PODSTAWIE DANYCH MIN. PRZEM. I HANDLU I MIN. ROLNICTWA
DONIESIEN WYDZIAŁÓW PRZEM. WOJEWÓDZTWA, ORGANIZACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH, WŁASNYCH KORESPONDENTÓW, DE-
PESZ „PAT” A I „AGENCJI WSCHODNIEJ” I T. D.

ZIEMIOPŁODY

RUCH CEN ZBÓŻ

w okresie od 16 do 30 listopada 1929 r.

(za kwintal)

Różnica
w %
cen z
23-30/XI
w stos.
do cen z
16-22/XI

	16 — 22/XI	23 — 30/XI			
	z	\$	z	\$	
Pszenica					
Warszawa .	40.12	4.51	41.87½	4.70½	+ 4.3
Poznań . .	39.75	4.46½	40.00	4.49½	+ 0.6
Lwów . . .	40.25	4.52	39.45	4.43	— 1.9
Średnia giełd krajowych	40.04	4.50	40.44	4.54	+ 1.0
Żyto					
Warszawa .	25.52	2.86½	26.35	2.96	+ 3.2
Poznań . .	26.25	2.95	27.25	3.06	+ 3.8
Lwów . . .	26.25	2.95	26.25	2.95	—
Średnia giełd krajowych	26.01	2.92	26.62	2.99	+ 2.3
Owies					
Warszawa .	24.90½	2.80	25.37½	2.85	+ 1.8
Poznań . .	23.00	2.58	23.80	2.67½	+ 3.4
Lwów . . .	23.25	2.61	23.25	2.61	—
Średnia giełd krajowych	23.72	2.66½	24.14	2.71	+ 1.7
Jęczmień browarowy					
Warszawa .	28.00	3.14½	28.00	3.14½	—
Poznań . .	26.87½	3.02	28.40	3.19	+ 5.6
Lwów . . .	—	—	—	—	—
Średnia giełd krajowych	—	—	—	—	—
Jęczmień zwykły					
Warszawa .	25.31	2.84½	25.75	2.89	+ 1.7
Poznań . .	25.87½	2.91	26.50	2.98	+ 2.4
Lwów . . .	—	—	—	—	—
Średnia giełd krajowych	—	—	—	—	—

NOTOWANIA GIEŁDOWE

za okres od 25 do 30 listopada 1929 r.

WARSZAWA. — W okresie sprawozdawczym panowała dla zbóż chlebowych nadal tendencja mocna; ceny pszenicy, żyta, jęczmienia przemiałowego i owsa podniosły się, w porównaniu jednak z notowaniami końcowymi okresu poprzedniego różnice w większości wypadków są niewielkie. Obroty średnie. Ceny orientacyjne — w z za 100 kg franco stacja Warszawa (w na-

wiasach podane są notowania końcowe z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy): pszenica 41'50 — 42'50 (40'00 — 41'00), żyto 26'50 — 26'85 (25'50 — 26'00), jęczmień brow. 27'00 — 29'00 (27'00 — 29'00), — przemiałowy 25'50 — 26'50 (25'00 — 26'00), owies jednolity 25'00 — 26'00 (25'00 — 25'50), otręby pszenne szale 20'00 — 21'00 (21'00 — 22'00), — pszenne średnie 17'50 — 18'00 (17'50 — 18'00), — żytnie 14'75 — 15'00 (14'75 — 15'00).

— Na rynku maki usposobienie spokojne. Ceny orientacyjne — w z za 100 kg franco stacja Warszawa (jak wyżej): mąka pszenna luksusowa 72'00 — 75'00 (72'00 — 75'00), — pszenna 4/0 62'00 — 66'00 (62'00 — 66'00).

— Na rynku kasz i grochów zwyklowo kształtowały się ceny kasz jęczmiennych, słabiej natomiast kasz gryczanych, grochu i fasoli. Notowano — w z za 100 kg loco skład: kasza jęczmienna łamana 45'00, pęczak 45'00, kasza perłowa 65'00, — owsiana 80'00, płatki owsiane 70'00, pszenna manna 75'00, kasza gryczana palona cała 73'00, — w połówkach 63'00, — biała cała 65'00, — w połówkach 60'00, macek „0” 95'00, — „00” 100'00, — „000” 105'00, kasza jaglana I gat. 70'00, — II gat. 65'00, groch łuskany cały 90'00, — w połówkach 70'00, — Victoria 65'00, — polny 49'00, fasola olbrzymia 115'00, — drobna biała 80'00, mączka kartofilana 48'00, ryż Burmah 88'00 — Siam 112'00.

POZNAŃ. — Okres sprawozdawczy przyniósł załamanie się mocnej tendencji dla pszenicy i żyta, których ceny obniżyły się. Niżej płacono również za owies oraz mąkę pszenną i żytnią, natomiast jęczmień browarowy nieznacznie się poprawił. W ostatnim dniu okresu sprawozdawczego notowano następujące ceny orientacyjne — w z za 100 kg parytet Poznań (jak wyżej — za ładunki całowagonowe z natychmiastową dostawą): pszenica 38'25 — 40'25 (39'25 — 41'25), żyto 25'75 — 26'75 (27'75 — 28'25), jęczmień brow. 27'00 — 30'00 (26'50 — 29'50), — przemiałowy 26'00 — 27'00 (26'00 — 27'00), owies 22'50 — 24'50 (23'00 — 25'00), mąka pszenna 58'50 — 62'50 (59'50 — 63'50), — żytnia 70% -owa 41'00 (41'50), otręby pszenne 18'50 — 19'50 (18'50 — 19'50), — żytnie 16'50 — 17'50 (16'50 — 17'50).

LWÓW. — Zainteresowanie rynkiem zbóż chlebowych było w okresie sprawozdawczym mniejsze; przy ograniczonych obrotach ceny kształtowały się zniżkowo. Ceny orientacyjne — w z za 100 kg parytet Podwołoczyska (jak wyżej): pszenica dworska 38'25 — 39'25 (39'00 — 41'00), — zbiorowa 34'75 — 35'25 (35'50 — 36'50), żyto małopolskie jednolite 24'00 — 24'50 (24'00 — 24'50); loco Lwów: mąka żytnia 70% -owa 44'00 (42'00 — 44'00).

WILNO. — Dla zbóż chlebowych panowała w okresie sprawozdawczym tendencja nieco mocniejsza; ceny nie wykazują większych zmian. Ceny orientacyjne — w z za 100 kg franco stacja Wilno (jak wyżej): żyto 25'00 — 26'00 (26'00), jęczmień brow. 28'00 — 29'00 (28'00), — przemiałowy 24'00 — 25'00 (25'00), owies 24'00 — 25'00 (24'00), otręby pszenne 20'00 — 22'00 (20'00 — 22'00), — żytnie 17'00 — 18'00 (17'00 — 18'00), makuchy lniane 47'00 — 48'00 (47'00 — 48'00).

GDĄSK. — Okres sprawozdawczy przyniósł dalszą poprawę cen. Notowano — w guld. gd. za 100 kg (jak wyżej): pszenica 23'25 — 23'50 (23'25), żyto 16'75 — 17'00, jęczmień brow. 18'00 — 18'10, — pastewny 15'25 — 15'75, otręby pszenne 13'50 (13'50), — żytnie 11'50 (11'25).

PASZA

LWÓW. — Ceny orientacyjne — w z za 100 kg parytet Podwołoczyska: siano słodkie krajowe 8'50 — 9'50, słoma 5'00 — 6'00, otręby pszenne netto bez worka 14'75 — 15'25, — żytnie netto bez worka 13'75 — 14'25, makuchy lniane 40'00 — 41'00; notowania centralnej targowicy bydłowej — w z za 100 kg: siano I gat. 11'00 — 13'00, — II gat. 7'00 — 10'00, słoma niemiecka 14'00 — 16'00, — omlotowa 8'00 — 10'00.

LUBLIN. — Ceny orientacyjne — w z za 100 kg loco skład: siano słodkie prasowane 12'00 — 13'00, — półsłodkie 9'00 — 10'00, — kwaśne 6'00 — 7'00, koniczyna pastewna 13'00 — 14'00, słoma prosta 10'00 — 11'00, — targana 7'00 — 8'00.

WARSZAWA. — Tendencja nieco słabsza, ceny wykazują niewielkie różnice. Ceny orientacyjne — w z za 100 kg: siano koniczynowe 16'00 — 18'00, — zwykłe, średnie gat. 12'00 — 14'00, słoma prosta (przeważnie żytnia) 11'00 — 13'00; franco wagon stacja załadowania: siano słodkie I gat. 8'50 — 9'00, słoma prasowana 5'00 — 5'50; za 1 tonę loco cukrownia w Poznaniu: wytloki buraczane suszone \$ 20'00; kuchy zagraniczne — za 100 kg franco skład Warszawa: mączka arachidowa

(z orzecha ziemnego) 50% białka i tłuszczu w workach brutto za netto 55'00, — 60% 63'50, kuch sojowy śrutowy 46% w workach brutto za netto 51'00, kuchy słonecznikowe w taflach 42'00, — mielone 43'50; franco stacja Warszawa: otręby pszenne średnie 17'50 — 18'00, — żytnie 14'75 — 15'00, kuchy rzepakowe 35'00, — lniane 50'00.

CHMIEL

LWÓW. — Usposobienie spokojne; zainteresowanie towarem eksportowym wzrosło. Ceny orientacyjne — w \$ za 50 kg: chmiel preparowany i prasowany 10'00 — 18'00, — surowy gorsze gatunki 4'00 — 6'00.

LEN I KONOPIE

LUBLIN. — Tendencja mocna, podaż niedostateczna. Ceny orientacyjne — w \$ za 100 kg franco wagon stacja załadowania: len czesany I gat. 30'00, — II gat. 23'50, pakuły lniane I gat. 16'50, — II gat. 8'50, konopie czesane 26'00, — nieczesane 17'50, pakuły konopne 10'00.

WILNO. — Zainteresowanie małe. Ceny orientacyjne — w \$ za 16 kg (pud): len surowy I gat. Wołożyn 2'50 — 2'60, — Hoduciszki 2'40 — 2'50, len trzepany Głębokie 3'40 — 3'50.

WARZYWA

WARSZAWA. — Notowania Hurtowego Targu Warzywnego — w z za 100 kg: brukiew 5'00 — 6'00, buraki 5'00 — 6'00, cebula twarda I gat. 18'00 — 20'00, — II gat. 12'00 — 16'00, kapusta biała 7'00 — 7'50, marchew 5'00 — 6'00, seler 30'00 — 36'00, pietruszka 15'00 — 16'00, ziemniaki jadalne — transport wozowy 6'00 — 7'00; za 1 kg: chrzan 1'50 — 2'00, pomidory I gat. 0'40 — 0'60, szczaw 0'40 — 0'50, szpinak 0'20 — 0'25; za 60 sztuk względnie pęczków: kalafiori I gat. 24'00 — 35'00, — II gat. 10'00 — 15'00, III gat. 5'00 — 7'00, kapusta biała w główkach 8'00 — 12'00, — włoska 8'00 — 12'00, — czerwona 10'00 — 15'00, — brukselska 8'00 — 10'00, koper w pęczkach 24'00 — 30'00, pory 12'00 — 16'00, sałata w główkach 5'00 — 6'00, seler w pęczkach 16'00 — 24'00.

NASIONA

TORUŃ. — Ceny orientacyjne — w z za 100 kg loco stacja załadowania: koniczyna czerwona 120'00 — 150'00, — biała 160'00 — 225'00, — szwedzka 200'00 — 225'00, — żółta odtuszczona 140'00 — 150'00, — żółta w łuskach 60'00 — 65'00, inkarnatka 200'00 — 220'00, przelot 80'00 — 90'00, rajgras krajowy 80'00 — 90'00, tymotka zwykła 35'00 — 40'00, seradela 22'00 — 26'00, wyka letnia 32'00 — 34'00, wiczka zimowa 70'00 — 75'00, peluska 29'00 — 31'00, groch Victoria 46'00 — 55'00, groch polny 33'00 — 35'00, — zielony 40'00 — 44'00, bobik 26'00 — 30'00, gorczyca 65'00 — 70'00, rzepak 75'00 — 76'00, rzepik 65'00 — 70'00, łubin niebieski 18'00 — 20'00, — żółty 22'00 — 24'00, siemie lniane 85'00 — 90'00, — konopne 70'00 — 80'00, mak niebieski 110'00 — 120'00, — biały 135'00 — 145'00, tatarska 22'00 — 25'00, proso 40'00 — 45'00.

POZNAŃ. — Ceny orientacyjne — w z za 100 kg loco stacja załadowania: koniczyna czerwona 140'00 — 160'00, — biała 160'00 — 215'00, — szwedzka 180'00 — 210'00, — żółta chmielowa odtuszczona 130'00 — 145'00, — żółta w łuskach 60'00 — 65'00, inkarnatka 220'00 — 240'00, przelot pospolity 80'00 — 90'00, rajgras ang. krajowy 80'00 — 90'00, tymotka 35'00 — 40'00, seradela 25'00 — 28'00, wyka letnia 33'00 — 35'00, peluska 30'00 — 31'00, wiczka zimowa 65'00 — 75'00, groch Victoria 46'00 — 55'00, — zielony Folgera 40'00 — 43'00, — polny mały 36'00 — 38'00, gorczyca 66'00 — 72'00, rzepik letni 70'00 — 77'00, rzepak zimowy 72'00 — 76'00, tatarska 30'00 — 33'00, siemie lniane 85'00 — 90'00, — konopne 70'00 — 80'00, proso 42'00 — 48'00, mak niebieski 110'00 — 125'00, — biały 135'00 — 145'00, łubin niebieski 19'00 — 21'00, — żółty 23'00 — 25'00.

BYDŁO I MIĘSO

Na rynku była rogatego i mięsa w II połowie listopada w stosunku do ubiegłego okresu sprawozdawczego większych zmian nie zanotowano. Podaż utrzymuje się w poprzednich granicach — czasami nieznacznie tylko ją przewyższa. Przebieg transakcyjny zarówno na żywca, jak i mięso wołowe w hurcie spokojny, co w dużej mierze przypisać należy mniej-

szemu zapotrzebowaniu wewnętrznemu, ponieważ w tym okresie duża część konsumpcji mięsnej przesuwana się na korzyść baraniny, drobiu i ryb.

Ceny w okresie sprawozdawczym obniżyły się, ponieważ łagodna jesień r. b. umożliwiła późny wypas pastwiskowy, i ostatnie partie bydła przed przejściem na paszę bekową są sprzedawane przez rolników dopiero w chwili obecnej. Ponadto do zwiększania się podaży, pomimo niewysokich cen na bydło, przyczynia się ostry brak gotówki wśród producentów rolnych.

Utrzymany nastrój i poprzednie wysokie ceny panowały w dalszym ciągu na rynku nierogacizny. Większe zapotrzebowanie dotyczy głównie ciężkiego materiału słoninowego, który w ostatnich czasach stał się również artykułem eksportu. Od paru dni naskutek ożywienia i lepszych cen na rynku bekowym w Anglii, wzrosło zapotrzebowanie na świnie bekonowe.

Istnieją jednakże dostateczne podtawy do przypuszczeń, że pomyślna konunktura na rynku trzody chlewnej w kraju nie utrzyma się długo.

Na głównych targowiskach notowano:

WARSZAWA. — W hali hurtu płacono — w z za 1 kg bitej wagi: wołowina zadnia 2'70 — 2'90, — przednia 2'10 — 3'50, cielęcina zadnia 3'80 — 4'20, — przednia 3'00 — 3'50, wieprzowina 3'20 — 3'40.

POZNAŃ. — Notowano — w z za 100 kg żywej wagi: woły pełnom. wytucz. nieopręg. 148 — 156, — mięsiste tucz. młode do 3 lat 134 — 140, — mięs. tucz. starsze 120 — 126, buhaje wytucz. pełnom. 144 — 152, — pełnom. 134 — 140, — nietucz. dobrze odżyw. starsze 120 — 126, — miernie odżyw. 110 — 116, krowy tucz. pełnom. 146 — 156, — tucz. mięsiste 134 — 140, — nietucz. dobrze odżyw. 112 — 116, — miernie odżyw. 80 — 90, jałowice wytucz. pełnom. 148 — 156, — tucz. mięs. 136 — 140, — nietucz. dobrze odżyw. 120 — 126, — miernie odżyw. 100 — 110, młodzię dobrze odżyw. 110 — 116, — miernie odżyw. 98 — 106, cielęta najprzedej. wytucz. 190 — 200, — tucz. 174 — 180, — dobrze odżyw. 160 — 170 — miernie odżyw. 140 — 150; owce wytucz. pełnom. jagnięta i skopy 140, tucz. starsze maciorki i skopy 126 — 130; świnie pełnom. od 120 do 150 kg żywej wagi 262 — 268, — od 100 do 120 kg żywej wagi 250 — 258, — od 80 do 100 kg żywej wagi 238 — 246, — mięsne świnie ponad 80 kg 224 — 232, maciory i późne kastraty 210 — 220, świnie bekonowe 224 — 232. Przebieg targu spokojny.

ŁÓDŹ. — Na tutejszym rynku płacono za wieprze — w z za 1 kg: żywej wagi 2'65 — 2'75, — bitej wagi 3'10 — 3'25.

MASŁO

Komisja Nabiałowa w II połowie listopada (od dn. 21 listopada) podwyższyła ceny masła I i II gatunku o 50 na 1 kg, innych zaś gatunków o 40. W tych mniej więcej granicach podwyższone zostały również ceny masła przez Związek Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich.

Ogólny brak gotówki wpływa na zmniejszenie konsumpcji. Na wzrost cen wpływa znaczny spadek produkcji, zwłaszcza w województwach centralnych i wschodnich, a co zatem idzie — coraz mniejsze dowozy na rynek. Powodem tego jest brak paszy zielonej i przejście bydła na paszę treściwą, jak również nieuregulowany okres cielenia krów, który w Kongresówce przypada przeważnie na sezon wiosenny.

Należy przewidywać, że okres przedświąteczny przyczyni się do wzmocnienia tendencji i podniesienia cen na masło.

Obecne konunktury zbożowe zarówno w kraju, jak i zagranicą same przez się wytworzą tendencję do przerabiania zdeprecjonowanych surowców roślinnych na bardziej opłacające się surowce produkcji zwierzęcej, a więc i na nabiał. Zwiększona z kolei ogólna produkcja masła wytworzyłaby nadmierną podaż tego towaru, a więc i załamanie się cen. Normalnym objawem takiej sytuacji jest pewna trudność zbycia nawet dobrych gatunków towaru, na podstawie zaś gatunki nabywców niema. W przewidywaniu powyższego i z uwagi na już zaostrażającą się konkurencję, mleczarnie nasze, zwłaszcza w b. Kongresówce, powinny zawczasu zastanowić się nad usprawnieniem swych warsztatów produkcji i sposobami, prowadzącymi do polepszenia jakości masła, centrale handlowe zaś — nad dokładnym gatunkowaniem eksportowanego masła oraz nad usprawnieniem w ogóle organizacji handlu.

W okresie sprawozdawczym notowano — w z za 1 kg:

WARSZAWA. — Notowania Związku Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich za masło I gat. 6'60 — 7'00, II gat. 6'20 — 6'40. Notowania Komisji Nabiałowej: od dn. 21/XI za masło wyborowe 7'00, deserowe 6'30, solone 6'40, oselkowe 6'00.